Bilaga KS 2019/42/1

SALA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Anders Wigelsbo

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -03- 15
Diarienr 2018/290-5
Dpb:

Svar på motion om att införa vegonorm i Sala kommun

Johanna Ritvadotter (V) och Maria Arvidsson (V) inkom den 26 februari 2018 med rubricerad motion.

Motionärerna yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- att Sala kommun går över till vegonorm genom att erbjuda en växtbaserad rätt som huvudalternativ,
- att om en rätt med animaliska råvaror ska serveras bör den stå som ett alternativ,
- att detta ska gälla i kommunens alla serveringar – allt från förskola till äldreboenden

Motionärerna skriver att klimatfrågan blir alltmer akut. Dagligen går att läsa rapporter om hur klimatförändringarna påverkar jorden, Animalieproduktionen påverkar klimatet på ett negativt sätt. 15 % av den totala mängden växthusgaser står köttindustrin för. Det är lika mycket som alla bilar, båtar, fly och resten av transportnäringen står för.

En växtbaserad livsmedelsproduktion påverkar klimatet betydligt mindre än en animaliebaserad. Motionärerna anser att vi bör sträva efter att välja växtbaserad kost framför en kost baserad på kött och mejeriprodukter.

Ur ett hälsoperspektiv är en växtbaserad kost mer hälsosamt alternativ. Studie visar att speciellt rött kött ökar risken för ett flertal cancersjukdomar. Konsumtion av mejeriprodukter ökar risken för både bröstcancer och prostatacancer – båda bland de vanligaste cancerformerna i Sverige.

Sala kommun serverar dagligen 4 500 portioner mat i sina verksamheter. Genom att välja växtbaserade livsmedel kan kommunen göra en stor insats för både klimatet och folkhälsan.

Motionen har remitterats till Samhällsbyggnadskontoret för yttrande.

I yttrande framgår att hållbarhet, kvalitet och klimat är hjärtefrågor för måltidsenheten i Sala kommun. Livsmedelsområdet måste se annorlunda ut framöver om kommunen ska klara av både klimat- och hållbarhetsmål. Det finns en stor medvetenhet kring både miljö, klimat och hälsoaspekter kopplade till livsmedel.

SALA1000, v 2.0, 2012-08-02

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsen
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Stora Torget 1
Växel: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
kommun.info@sala.se
www.sala.se

Anders Wigelsbo
Kommunstyrelsens ordförande
anders.wigelsbo@sala.se
Direkt: 0224-74 71 00

SALA KOMMUN

Kommunstyrelsen

Måltidsenheten har en miljöanpassad matsedel samt ett aktivt arbete för att minska matsvinnet. Den SMART-modell som används anger en större andel vegetabilier, färre tomma kalorier, andelen ekologiskt ökar, andelen rätt kött och grönsaker ökar samt att arbeta transportsnålt och används som verktyg för att nå verksamhetsmålen.

För att reducera koldioxidutsläppen till följd av kommunens livsmedelskonsumtion erbjuder skolköken alltid ett veneriskt alternativ på menyn. Sala kommun arbetar också med att öka andelen lokalt producerade råvaror, vilket bidrar till minskade utsläpp genom ett minskat transportbehov.

För klimatet är koldioxidaspekten viktig men för den biologiska mångfaldens skull behövs också en hållbar köttproduktion med djur som betar våra landskap. Därför arbetar måltidsenheten utifrån en blandnorm med hållbarhet i fokus. Vegoalternativet finns dagligen för skolan och återkommer på menyn även för förskolor. För äldreboenden i kommunen finns inte helt vegetariska dagar idag, men där arbetar man istället strategiskt med att öka andelen vegetabilier i färsrätter exempelvis.

En blandnorm förespråkas för de offentliga måltiderna i Sala kommun med stort fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen

Anders Wigelsbo (C)
Kommunstyrelsens ordförande

Bilaga KS 2019/42/2

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2018 -05- 29
Diarienr 2018/290 Aktbilaga 4

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Samhällsbyggnadskontoret

YTTRANDE

Motion om att införa vegonorm i Sala kommun

Hållbarhet, kvalitet och klimat är hjärtefrågor för Måltidsenheten i Sala kommun, som vet att livsmedelsområdet måste se annorlunda ut framöver om kommunen ska klara av både klimatmål och regeringens mål om 60 % ekologiskt 2030. Det finns en stor medvetenhet kring både miljö, klimat- och hälsoaspekter kopplade till livsmedel.

Måltidsenheten har en miljöanpassad matsedel samt ett aktivt arbete för att minska matsvinnet. Den SMART-modell som används anger en större andel vegetabilier, mindre tomma kalorier, andelen ekologiskt ökar, andelen rätt kött och grönsaker ökar samt att arbeta transportsnålt och används som verktyg för att nå verksamhetsmålen.

För att reducera koldioxidutsläppen till följd av kommunens livsmedelskonsumtion erbjuder skolköken alltid ett vegetariskt alternativ på menyn.

I tabellen nedan redovisas nyckeltal för måltidsenhetens nuvarande miljö och klimatpåverkan;

År	**CO2/Kg Livsmedel**	**Livsmedel totalt(kg)**	**Andel ekologiska livsmedel (%)**	**Matsvinn/ portion/år (g)**
2015	2,6	671 469	32	73
2016	2,4	707 874	34	70
2017	2,4	720 392	39	68

Som framgår av tabellen har mängden koldioxidutsläpp per kilo livsmedel minskat med nästan 8 % de senaste åren, det övergripande klimatmålet för måltidsenheten är att koldioxidutsläpp kopplade till livsmedel årligen ska minska.

Andelen ekologiska livsmedel är idag ca.40 % i Sala kommuns måltidsverksamheter och målet är att kommunen till år 2030 ska nå det nationella målet på 60 %. Vad gäller ekologisk odling så finns ett nytt nationellt mål om 30 % ekologisk jordbruksmark år 2030. Sala kommun ligger idag på 15 % ekologisk andel jordbruksmark vilket skapar goda förutsättningar för att även handla ekologiska livsmedel lokalt.

SALA1010, v 2.0, 2012-08-02 C:\Users\jonkan\Desktop\Motioner\Vegonorm internremiss.docx

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Stora Torget 1
Telefon: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
kommun.info@sala.se
www.sala.se

Samhällsbyggnadskontoret

SALA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Samhällsbyggnadskontoret

För klimatet är koldioxidaspekten viktigt men för den biologiska mångfaldens skull behövs också en hållbar köttproduktion med djur som betar våra landskap. Därför arbetar måltidsenheten utifrån en slags *Blandnorm* med hållbarhet i fokus. Vegoalternativ finns dagligen för skolan och återkommer på menyn även för förskolor. För äldreboenden i kommunen finns inte helt vegetariska dagar idag, men där arbetar man istället strategisk med att öka andelen vegetabilier i färsrätter exempelvis.

Slutsats: Vidare förespråkas en *Blandnorm* för de offentliga måltiderna i Sala kommun, med stort fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Bilaga KS 2019/42/3

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2018 -02- 23
Diarienr 2018/290
Aktbilaga 1

Motion till kommunfullmäktige i Sala

Inför Vegonorm I Sala kommun!

Klimatfrågan blir allt mer akut. Vi kan dagligen läsa rapporter om hur klimatförändringarna påverkar jorden. Väderkatastroferna ökar, extrem torka, översvämningar är något vi ser på nyheterna allt oftare. Vi måste agera nu! Klimatfrågan kan inte längre vänta.
Animalieproduktionen påverkar klimatet på ett negativt sätt. 15% av den totala mängden växthusgaser står köttindustrin för. Det är lika mycket som alla bilar, båtar, flyg och resten av hela transportnäringen står för. Det är absurt att skattemedel används till att stödja en djurindustri som påverkar klimatet negativt. Vi måste förändra våra vanor för att vi ska nå klimatmålen.

En växtbaserad livsmedelsproduktion påverkar klimatet betydligt mindre än en animaliebaserad. Vi bör därför sträva mot att välja växtbaserad kost framför en kost baserad på kött och mejeriprodukter.

Ur ett hälsoperspektiv är en växtbaserad kost ett mer hälsosamt alternativ. Studier visar att speciellt rött kött ökar risken för ett flertal cancersjukdomar. Konsumtion av mejeriprodukter ökar risken för både bröstcancer och prostatacancer - båda är bland de vanligaste cancerformerna i Sverige.
Det är viktigt att barn och ungdomar får lära sig att deras personliga val påverkar allt från deras egen hälsa till klimatet på jorden. Om de dagligen blir serverade kött är det sedan svårt att motivera dem att göra andra val när de blir äldre.

Sala kommun serverar dagligen 4500 portioner mat i sina verksamheter. Kommunen kan genom att välja växtbaserade livsmedel göra en stor insats för både klimatet såväl som för folkhälsan.

Vänsterpartiet i Sala yrkar därför

att Sala kommun går över till vegonorm genom att erbjuda en växtbaserad rätt som huvudalternativ.

att om en rätt med animaliska råvaror ska serveras bör den stå som ett alternativ.

att detta ska gälla i kommunens alla serveringar - allt från förskola till äldreboenden.

Sala 2017-02-23

Johanna Ritvadotter (V) Maria Arvidsson (V)